JENNI MULTISILTA

DODE MEISJES DANSEN NIET

DE FONTEIN

OKTOBER 2022

Vandaag kom je de waarheid te weten over de dood van je zus.

Dit bericht kreeg ik vanochtend. De afzender blijkt een leeg Instagram-profiel te zijn: geen volgers, volgt niemand, geen posts. Ik had de gebruiker kunnen blokkeren en het bericht kunnen verwijderen, maar dat heb ik niet gedaan. En daarom ben ik nu hier.

Het is donker in de gang op de tweede verdieping. Er hangt een zware, muffe lucht en ik probeer mijn adem in te houden zodat ik de penetrante stank die uit de riolering komt niet ruik. Het is herfstvakantie en dus is het stil in het schoolgebouw. Ik hoor alleen mijn eigen ademhaling en mijn bonkende voetstappen op de vloer.

Eigenlijk mag hier niemand komen. Deze etage wordt niet meer gebruikt sinds er veertien jaar geleden een scholiere zelfmoord heeft gepleegd in de meisjeskleedkamer op deze verdieping. De schoolleiding beweert dat de zwakke dakconstructie de aanleiding was om dit deel van het gebouw af te sluiten, maar dat is niet zo. Op deze school en in deze stad wil men de dingen gewoon vergeten en achter afgesloten deuren wegstoppen.

Liegende ouders. Achterbakse vrienden. Dode scholieren.

Voor mij is het allemaal niet zo simpel, en daarom heb ik niemand verteld over de anonieme berichtjes. Na alles wat ik heb ontdekt, kan ik niemand meer vertrouwen.

Ik moet dit in mijn eentje doen.

Of nou ja, ik ben natuurlijk niet alleen. Dat blijkt uit de voetafdrukken op de smerige vloer, die dezelfde kant op gaan als de mijne: naar de meisjeskleedkamer.

De plek waar mijn zus is gestorven.

Bij die gedachte blijf ik verstard staan, midden in de gang. Waar ben ik mee bezig? Stel dat dit een valstrik is?

Ik doe mijn ogen dicht en haal diep adem. Ik herinner mezelf eraan dat de anonieme afzender van de berichtjes mij de hele tijd heeft geholpen. Hij of zij wil me geen kwaad doen. We hebben een deal.

Wanneer ik mijn ogen weer open, voelt de duisternis iets vriendelijker aan. De voetsporen op de vloer lijken niet meer zo dreigend.

Ik moet kalm blijven, nog een paar stappen en dan…

De meisjeskleedkamer.

Nu ben ik bij de deur. Die ziet er anders uit dan de vorige keer: iemand heeft het eerste deel van het woord 'kleedkamer' weggekrast en vervangen door iets anders. In eerste instantie lees ik eroverheen, maar dan kijk ik wat beter.

Mijn hand, die ik al naar de deurklink had uitgestoken, blijft in de lucht hangen.

Op de deur staat MEISJESMOORDKAMER.

Oké, nu is het genoeg. Ik kan niet naar binnen gaan.

Ik had eigenlijk…

Ik kan de gedachte niet afmaken, want de deur gaat open.

Iemand grijpt me bij mijn arm en trekt me naar binnen.

De deur gaat achter me dicht. Ik hoor dat hij in het slot valt.

Ik staar naar de persoon die voor me staat. Ik kan niets zeggen; het kost me al moeite om adem te halen. In mijn hoofd wordt alles opnieuw geordend. Ik dacht dat ik wist hoe het zat, maar misschien heb ik in werkelijkheid geen flauw idee.

'Ik wist dat je zou komen. Je bent net als zij.'

Net als Roosa.

Net als mij zus, die niet gewoon is gestorven, maar vermoord; daar ben ik nu van overtuigd. Hier, op deze plek.

En nu bevind ik me samen met de moordenaar in deze afgesloten ruimte.

1

TWEE MAANDEN EERDER

'Dit is de laatste,' zegt mama terwijl ze de doos van de achterbank pakt. 'Waar moet hij heen?'

'Zet hem maar boven op die stapel bij de deur daar.' Ik probeer te glimlachen, maar eigenlijk zie ik ertegenop om mijn nieuwe kamer binnen te gaan, die vol staat met verhuisdozen.

Mama zet de doos neer en veegt het zweet van haar voorhoofd. 'Wat zit erin? Stenen of zo?'

'Yep. Ik dacht: ik neem onze oude achtertuin mee.' Ik moet zelf niet eens lachen om mijn grapje. Als het aan mij had gelegen, waren we helemaal niet verhuisd en dan had ik ook de achtertuin niet hoeven in te pakken. Niet dat ik dat gedaan heb, maar toch.

'Het komt allemaal goed,' zegt mama en ze spreidt haar armen. 'Het is een leuke school, dus je hoeft niet te stressen.'

'Ik stres niet,' mompel ik, maar toch laat ik toe dat ze me een knuffel geeft.

'Hoe is het mogelijk dat je al naar de bovenbouwschool gaat?' Mama laat me los en kijkt me met een akelig nostalgische blik aan. 'Het voelt alsof ik zelf nog maar net eindexamen heb gedaan hier.'

‘En dat heb je me de afgelopen dagen ook al zo’n vijfhonderdzesendertig keer verteld.’

Mama lacht. ‘Wil je dat ik meeloop naar de bushalte?’

Ik schud mijn hoofd. Mama kijkt een tikje teleurgesteld.

Ik zigzag tussen de auto en de stapel verhuisdozen door naar de straat, die totaal anders is dan de straat waar we eerder woonden. Of nou ja, oké. Hij is min of meer hetzelfde. Maar Minea woont niet meer in het huis tegenover ons, en dus wil ik hier liever niet wonen.

‘Veel succes op je eerste schooldag!’ roept mama me na. ‘En doe Kaisla de groeten!’

Ik doe mijn oortjes in en laat de muziek keihard spelen.

Het is drie minuten lopen naar de bushalte, dus ongeveer de lengte van één nummer. Ik ga op het bankje zitten wachten. Mijn nieuwe All Stars schuren tegen mijn grote tenen. Ik leg mijn ene voet op de knie van mijn andere been, zodat de regenboogzool zichtbaar is.

De sneakers zijn een cadeautje van Minea.

Ik word door heimwee overvallen, maar voel ook iets van verbittering. Tot we vijftien waren zaten we met zijn allen op dezelfde school, wat gewoon is in Finland. Vanaf dit jaar gaan we naar scholen met verschillende niveaus. Minea mag samen met onze vrienden in Tampere naar de *lukio*, de vwo-bovenbouw, terwijl ik helemaal in mijn eentje hierheen ben verbannen.

Ik open Instagram. Hoewel ik tegen mama heb gedaan of ik er niet tegen opzie op naar mijn nieuwe school te gaan, doe ik dat wel. Tijdens de verhuizing heb ik elk vrij moment benut om het Instagramaccount van de school te stalken, @pormestaritoppers. Het account is naar de

Pormestari-school vernoemd, die weer met veel fantasie is vernoemd naar het stadsdeel Pormestarinluoto, waar de school is gevestigd 'op de mooiste rivieroever die in heel Pori te vinden is' (pa's woorden, niet de mijne).

Het landschap biedt momenteel weinig troost, maar toch zal ik mijn best moeten doen om bij de andere 'toppers' te horen als ik de komende drie jaar niet helemaal alleen wil zijn.

Ondanks de achterlijke naam is @pormestaritoppers best een leuk account. Er wordt van alles gepost, van nieuwsbrieven van de leerlingenraad tot memes. Omdat het een sporttalentschool is, wordt er veel over sport geschreven. De nieuwste post is een foto waarop drie jongeren glimlachend op de atletiekbaan staan.

Toppers openen herfsttrainingsseizoen, staat eronder. Een van de getagde personen ziet er interessant uit. Ze heeft kort bruin haar, dat uit haar ogen wordt gehouden door een zweetband. Ze heeft een brede glimlach en haar ogen fonkelen.

Ik open haar profiel: @kaislavuorinen (she/they)

Op dat moment besef ik het: dat is de vroegere vriendin aan wie ik van mama de groeten moest doen. (Alsof ik een wildvreemde de groeten zou doen!) We gingen naar dezelfde crèche, tot wij verhuisden toen ik twee was. Ik was haar al vergeten, maar het schijnt dat Kaisla en ik in de zandbak onafscheidelijk waren.

Ik stuur haar een vriendschapsverzoek. Even later komt de bus, en met een zenuwachtige knoop in mijn maag stap ik in.

2

De eerste dag op mijn nieuwe school is… nou ja, de eerste dag op mijn nieuwe school. Nieuwe gezichten, vrienden die elkaar vrolijk begroeten, een doolhof aan gangen. Het lijkt wel of iedereen elkaar kent, al is dat waarschijnlijk niet echt zo, hou ik mezelf voor. Er zijn vast nog meer mensen voor wie dit de eerste dag op een nieuwe school is, en het begin van de bovenbouwschool is voor iedereen even spannend. Misschien.

Op het informatiebord in de hal lees ik dat ik in groep 1B ben ingedeeld. De dag begint met een inleiding door onze klassenleraar, in lokaal 190a. Volgens de plattegrond van de school moet ik daarvoor naar de kelder van het gebouw. Ik begeef me naar de dichtstbijzijnde trap en kom uit in een schemerige gang met een laag plafond. Er zijn twee deuren: op de ene staat 180 en op de andere 190. Ik grijp de deurklink, maar een stem achter me houdt me tegen.

'Als jij ook naar 190a moet, dan ben je hier verkeerd.'

Ik draai me om en zie een meisje staan dat gekleed is in een paarse trainingsbroek, een grijze hoodie en sportschoenen van Nike. Ze heeft rood haar dat in een knotje

boven op haar hoofd zit, en het kaarsrechte postuur van een danseres. Naast haar staat een lange jongen met donker haar. Hij draagt een T-shirt met Batman erop en aan zijn schouder hangt een rugzak die met stoffen patches is versierd.

'O,' zeg ik. 'Maar hier staat 190.'

'Dit is b,' vertelt de jongen. '190a is in de andere vleugel. Wij moeten daar ook naartoe. Toen we daarnet de trap af kwamen, beseften we dat het niet hier kan zijn.'

'Zitten jullie ook in 1B?' vraag ik.

'Yep,' antwoordt het meisje met een glimlach. 'Ik ben Iina, en dit hier is Ali.'

'Oona,' zeg ik, eveneens glimlachend. 'Ik ben nog maar net naar Pori verhuisd en heb geen flauw idee van hoe of wat. Kan ik met jullie meelopen, als jullie weten waar we naartoe moeten?'

'Nou ja, weten…' zegt Ali lachend. 'We zijn hier in het voorjaar geweest om kennis te maken, maar ik kan je niet garanderen dat we het juiste lokaal gaan vinden. Het gebouw heeft twee vleugels met elk een eigen trappenhuis. Onze vrienden zeiden al dat het in het begin moeilijk is om hier de weg te vinden.'

'Help,' mompel ik. 'Zo te horen ga ik deze week voor iedere les te laat komen.'

'Ach, waarschijnlijk leer je het heel snel,' zegt Iina troostend.

Onder leiding van Iina en Ali vinden we het juiste lokaal. De meeste tafeltjes zijn al bezet, en dus moeten we noodgedwongen vooraan zitten.

Ali draait zich om naar mij. 'Waar kom je eigenlijk vandaan?'

‘Uit Tampere. Ik ken hier helemaal niemand.’

‘Ik ook niet, terwijl ik mijn hele leven al in Pori woon,’ zegt Iina.

‘Joehoe, en wij dan? Je vrienden?’ zegt Ali. ‘De enige reden dat je niemand kent is omdat je nooit ergens je gezicht laat zien, behalve op school en op de training.’

Iina wil iets zeggen, maar dan komt de leraar binnen – onze klassenleraar.

‘Dat moet de Walrus zijn,’ mompelt Ali, en Iina proest zachtjes. Ik kijk naar de leraar, die een dikke snor heeft en inderdaad een beetje op een walrus lijkt. ‘Hij geeft scheikunde, en het schijnt dat hij hartstikke streng is,’ fluistert Ali tegen mij.

‘Telefoon in je tas,’ commandeert de Walrus zonder ons zelfs maar te begroeten. Hij gaat achter de lerarentafel zitten en laat de stoel zo ver zakken dat alleen zijn kale kruin en zijn grote brillenglazen nog te zien zijn, die het licht van de plafondlamp weerkaatsen. ‘Tijdens mijn lessen wordt niet met elektronica gespeeld.’

Alle leerlingen zijn stomverbaasd: we zijn niet gewend dat een leraar de bóvenbouwleerlingen verbiedt hun telefoon te gebruiken. Maar iedereen doet wat hij zegt.

De Walrus opent zijn laptop. Hij houdt een presentatie over de schoolregels, het lesrooster en de toetsweken en doet dat in zo’n strak tempo dat amper de helft tot me doordringt. Aan het eind van de presentatie verschijnt het woord ‘Kennismaken’ op het scherm.

‘De rest van de tijd kunnen jullie met elkaar kletsen, vanaf de volgende les houden we ons aan het rooster,’ zegt hij.

Ik draai me om naar Iina en Ali. 'Wat hebben jullie hierna?'

'Wiskunde,' zegt Iina.

'Engels,' vertelt Ali. 'En jij?'

'Geschiedenis,' antwoord ik een tikje teleurgesteld. We vergelijken onze roosters. Gymnastiek is het enige vak dat we samen hebben. Maar dan wel iedere dag, als eerste vak 's ochtends of als laatste vak 's middags. Ali vertelt dat hij aan ijshockey doet, en Iina aan ballet. De lessen bestaan afwisselend uit gezamenlijke conditie- en krachttraining of een soort pilates, maar meestal beoefen je je eigen sport met je eigen trainer. Vandaag staat er een voorlichtingsbijeenkomst op het programma met informatie over het sportcurriculum van school.

'Daar zien we elkaar in elk geval weer,' zegt Iina.

Op dat moment gaat de bel; de les is voorbij en we moeten nu allemaal een andere kant op.

De dag staat voor mij in het teken van overleven. Ik snap helemaal niets van de plattegrond van de school en bij alle vakken benutten de leerkrachten de eerste les om uit te leggen waarom uitgerekend hún vak het belangrijkst is. Ook benadrukken ze allemaal hoeveel toewijding en tijd de lukio vereist. *Jullie zijn hier omdat je het zelf wilt, dus gedraag je daar ook naar.* Die boodschap krijgen we keer op keer te horen, steeds net iets anders geformuleerd. Over de school zelf kan ik me nog niet echt een mening vormen. Het landschap waar pa zo dol op is, is vanuit de klaslokalen niet te zien, en vanbinnen is de Pormestarischool net als elk ander schimmelig oud gebouw, met

krappe en donkere trappenhuizen, een bedompte geur en klaslokalen met een laag plafond. In de kantine staan te weinig tafels en stoelen, en vanwege de vreselijk lange rij voor het afhaalpunt kan ik Iina en Ali nergens ontdekken.

De voorlaatste les die middag is scheikunde, wat betekent dat ik weer naar het kelderhok van de Walrus mag. Ik ben nu al doodop, en dan zijn de lessen nog niet eens echt begonnen. Ik laat me met een diepe zucht neervallen op de achterste rij en vraag me af hoe ik in vredesnaam de training die hierna komt moet volhouden.

'Ik kan ook wel iets leukers bedenken dan dit,' zegt het meisje in het bankje naast dat van mij.

Ik draai me om en besef dat ik haar ken. Het is Kaisla.

Blijkbaar kan ik mijn verbazing niet verbergen, want ze begint te grijnzen. 'Yep, ik herken jou ook. Jij bent Oona, toch? Mijn moeder zei dat ik je de groeten moest doen.'

'Die van mij ook,' zeg ik. 'Ik kan me jou niet echt herinneren, maar blijkbaar waren we dikke vriendinnen op de crèche.'

'Schijnbaar,' zegt Kaisla lachend. 'Klopt het dat je me een volgverzoek hebt gestuurd op Instagram?'

'Klopt,' mompel ik. Toen ik het tijdens de lunch checkte had ze het verzoek nog niet geaccepteerd.

'Schattige katten heb je,' zegt ze terwijl ze haar telefoon omhooghoudt. Ik kan mijn profiel zien, dus blijkbaar heeft ze mijn verzoek inmiddels toch geaccepteerd. 'Hoe heten ze?'

'Nick en Charlie,' antwoord ik. 'Die rood gestreepte is Nick en de grijze Charlie.'

'Dat meen je niet!' roept Kaisla uit. 'Ik ben gék op

Heartstopper! Ik neem tenminste aan dat de namen van de katten niet sarcastisch bedoeld zijn?'

'Nee hoor, ik ben ook dol op die serie.'

We glimlachen naar elkaar.

'Hoe voelt het om weer in Pori te zijn?' vraagt ze dan.

Ik haal mijn schouders op. 'Raar. Pa heeft besloten zijn droom waar te maken om een restaurant te runnen, en om wat voor reden dan ook moest dat per se hier gebeuren. Ik wil niet onaardig zijn, maar ik had het erg naar mijn zin in Tampere en…' Ik maak de zin niet af en glimlach ongemakkelijk.

Kaisla lacht. 'Snap ik best, hoor. Ik kan zelf ook niet wachten tot ik hier weg kan. Misschien ga ik wel naar Tampere.' Ze slaakt een zucht. 'Maar ik moet eerst de bovenbouwschool afmaken. Scheikunde moet ik dit jaar opnieuw doen. De Walrus heeft me zelfs geen zesje uit medelijden gegeven.'

'Zit jij in het tweede jaar, dan?' vraag ik. Ik kan me herinneren dat mama zei dat Kaisla een jaar ouder is dan ik.

Kaisla knikt.

Precies op dat moment komt de Walrus het lokaal binnen. Hij begint de les door met krassende stem te verkondigen dat we het periodiek systeem der elementen uit ons hoofd moeten leren als we iets willen bereiken in het leven. Kaisla knikt met een ernstig gezicht en houdt haar blik strak op de Walrus gericht. Blijkbaar is ze vastberaden om deze keer een voldoende te halen.

Na de les blijft ze staan wachten terwijl ik mijn spullen bij elkaar pak. Ik weet niet hoe ik het voor elkaar heb gekregen, maar ik heb de volledige inhoud van mijn rug-

zak over en rond mijn tafeltje uitgestrooid. Ik raap mijn drinkfles en mijn haarborstel op van de vloer.

'Wat heb jij nu?' vraagt Kaisla.

'Training,' zeg ik.

'Ik ook!' roept ze uit. Ze grimast. 'Ik heb slecht nieuws voor je. De "gezamenlijke oriëntatie" van vandaag is alleen maar een rondje joggen van vijf kilometer. Pure oplichterij. Ik overweeg om dat over te slaan, maar ik durf niet. Mijn hardlooptrainer zou me vermoorden. En jij doet aan…?'

'Dansen. Voornamelijk jazz en modern, maar eigenlijk van alles een beetje. Ik kan maar niet besluiten wat ik het leukst vind.'

'Mijn moeder zei al dat jouw moeder danslerares is.'

Ik knik. 'Ik krijg geen les van haar, gelukkig.'

Kaisla neemt me mee naar de eerste verdieping, waar de kleedkamers zijn. Onderweg praat ze tegen me alsof ik een oude bekende ben en dat voelt fijn, ook al weten we weinig van elkaar. Misschien zijn we zandbaksoulmates of zo.

Kaisla vertelt dat ze behalve voor hardlopen en *Heartstopper* ook een passie heeft voor de leerlingenraad en activisme. 'Het eerste wat we moeten regelen is dat deze kleedruimte wordt opgeknapt,' zegt ze terwijl ze op de deur klopt waar we voor staan. Op het bordje staat MEISJESKLEEDKAMER. 'We hebben vorig jaar in elk geval genderneutrale wc's gekregen.'

De deur gaat open en iemand met dik rood haar werpt een blik naar buiten. 'De deur zat toch niet op slot?'

'Sorry, Iina,' zegt Kaisla. 'Ik wilde alleen demonstreren hoe zinloos het huidige systeem is. Dit hier is Oona, ze

is nieuw op school. We zijn vriendinnen van vroeger.'

Iina kijkt me aan en lacht: 'Wij ook! Ali en ik vroegen ons tijdens de lunch al af of je permanent verdwaald was in de catacomben van het gebouw.'

'Bijna,' zeg ik.

'Hebben jullie soms al kennisgemaakt?' vraagt Kaisla.

'We zitten in dezelfde klas,' antwoordt Iina. 'Kaisla en ik kennen elkaar al sinds de crèche. O wacht, ben jij dat vroegere vriendinnetje van de crèche over wie Kaisla het had? Ze zei al dat er iemand uit die tijd terugverhuisd was naar Pori, maar vanochtend had ik de link nog niet gelegd.'

'Klopt,' zegt Kaisla. 'Toen Oona wegging, ben ik op Iina overgestapt. Maar alleen omdat het echt niet anders kon,' zegt ze zogenaamd serieus terwijl ze Iina op de schouder klopt. 'Dat weet je wel, toch?'

'O, zeker weten,' lacht Iina.

Kaisla gaat op een bankje in de kleedkamer zitten en haalt een belegd roggebroodje uit haar rugzak. Er zijn nog geen andere scholieren, of misschien zijn die al in de sportzaal.

'Het liefst zou ik helemaal niets meer doen,' mompelt ze. 'De training van vanochtend heeft mijn ziel gebroken.'

'Ach, je zit zo weer in je ritme,' zegt Iina. Ze heeft haar knotje losgehaald en is bezig haar haar in te vlechten. 'Zit er al schot in dat kleedkamergedoe? Ik hoorde dat jullie het daarover hadden.'

'Nee,' antwoordt Kaisla boos en ze draait zich om naar mij. 'Ik ben vanochtend met Merelä wezen praten, onze rector, en ik heb voorgesteld om de kleedkamers op de tweede verdieping weer in gebruik te nemen.'

'Wat zei ze?' vraagt Iina.

'Wat denk je?' Kaisla breekt een hoekje van haar roggebrood af en stopt dat in haar mond. 'Hetzelfde als altijd: het dak staat op instorten en de gemeente heeft geen geld voor een renovatie.'

'Echt klote,' mompelt Iina met een mond vol haarspelden. Die steekt ze her en der in de vlecht om te voorkomen dat er plukjes ontsnappen.

'En dat is nog niet alles. Merelä zei ook dat we die ruimtes niet kunnen gebruiken omdat het daar gebeurd is. Alsof dat iets uitmaakt!' Kaisla gaat staan en loopt voor de rij kledinghaken heen en weer terwijl ze op haar brood kauwt.

'Wat is daar gebeurd?' vraag ik. Ik ben tijden terug de draad al kwijtgeraakt.

Kaisla blijft staan. Iina en zij kijken elkaar aan.

'O ja, dat weet je natuurlijk niet,' zegt Kaisla. 'Misschien moeten we je niet meteen de stuipen op het lijf jagen.'

'Ik ga naar de wc,' zegt Iina en ze verdwijnt door een deur achter in de kleedkamer.

'Hoezo?' vraag ik.

'Nou ja, het is dus inderdaad hier gebeurd. Direct boven ons hoofd, in de kleedkamer op de tweede verdieping. Maar dat is al lang geleden en –'

'Wát is er gebeurd?' onderbreek ik haar.

Kaisla knippert met haar ogen. 'Er is iemand vermoord.'

'Wat?' Ik weet niet zeker of ik het goed heb gehoord.

'Er is een meisje vermoord,' herhaalt ze. 'En sindsdien is de hele verdieping afgesloten. Iina, hoelang is dat geleden?'

Iina, die duidelijk heeft meegeluisterd, roept vanuit het wc-hokje: 'Veertien jaar. Maar het is niet gezegd dat het moord was.'

'Wel waar,' zegt Kaisla. 'Dat weet ik.'

Iina trekt door. Daarna klinkt het geluid van stromend water, terwijl ze haar handen wast. Dan komt ze het hokje uit, gaat op een bankje zitten en kijkt Kaisla aan. 'Dat kun jij niet weten.'

'Ik voel het gewoon,' zegt Kaisla en ze begint zachtjes te praten. 'Ik kan de aanwezigheid van het kwaad voelen, hier en nu. Al kan dat natuurlijk ook aan de vastgeroeste opvattingen liggen die hier heersen, maar toch.'

Iina slaakt een zucht en kijkt naar mij. 'Trek je niets aan van die verhalen van haar. De officiële visie is dat het meisje zelfmoord heeft gepleegd, met medicijnen of zo.'

Ik voel hoe er een grote koude klont in mijn maag afdaalt.

'En er was nog meer,' gaat Kaisla verder. 'Ze was niet de enige leerling die overleed dat jaar. Hé, je zou je moeder daar eens naar moeten vragen. Die is toch nog heel jong? Het kan best dat zij hier toen nog op school zat!' Kaisla draait zich naar mij om. Haar glimlach smelt als sneeuw voor de zon. 'Oona? Alles in orde?'

'Ik…' Meer kan ik niet uitbrengen. Hoe bestaat het dat mijn ouders me dit aandoen?

'O shit,' zegt Kaisla. Iina staart ons verbaasd aan maar Kaisla beseft wat er aan de hand is; haar moeder en de mijne zijn oude bekenden van elkaar. 'Dat meisje dat hier is overleden… Dat was jouw zus, toch?'

Ik sta op en gris mijn rugzak van het bankje. 'Ik moet ervandoor.'

'Wacht!' roept Kaisla me na, maar ik blijf niet staan.

Hier kan ik niet blijven. Op de plek waar Roosa stierf.

3

Mijn ouders zitten in de keuken, omringd door verhuisdozen. Ze hebben pizza besteld en een fles schuimwijn geopend en zitten nu te toosten op ons nieuwe huis en de 'nieuwe mogelijkheden' hier, alsof we helemaal niet zijn teruggekeerd naar de stad waar Roosa is overleden.

Vermóórd, brengt mijn geheugen me in herinnering. Naar de stad waar Roosa is vermoord.

Nee. Dat is niet meer dan een broodjeaapverhaal. Verhalen worden in de loop der jaren steeds sensationeler, en wat levert nou een betere *horror story* op dan een meisje dat in een kleedkamer op school is vermoord?

Mijn zus Roosa – of eigenlijk mijn halfzus, al maakt dat niet veel uit – overleed toen ik twee was. Dat was de reden dat we weggingen uit Pori. Toen ik oud genoeg was, vertelde pa me dat Roosa zelfmoord had gepleegd. Ik was op de hoogte van de kleedkamer en de pillen, maar ik wist niet het op déze school gebeurd was.

Pa's hart was gebroken toen Roosa stierf. Hij praat er niet graag over en ik wil er ook niet echt naar vragen. Maar vond hij het nou werkelijk niet nodig om me de waarheid te vertellen voordat ik naar mijn nieuwe school ging?

Ik blijf bij de keukendeur staan. Blijkbaar is aan mijn gezicht te zien hoe geschokt ik ben, want mama en pa zetten hun wijnglazen neer en kijken me bezorgd aan.

'Wat is er, lieverd?' vraagt mama.

'Waarom hebben jullie niks tegen me gezegd?' schreeuw ik. Alle spanning, woede en verbijstering die zich in de loop van de dag hebben opgehoopt, komen er in één keer uit. 'Dachten jullie echt dat ik het niet te weten zou komen? Raad eens hoe het voelt om te horen hoe andere leerlingen elkaar bang maken met verhalen over mijn dode zus?'

'Och, lieverd…'

'Hou op!' Ik kijk pa strak aan. 'Je had het me moeten vertellen.'

Hij schraapt zijn keel. 'Ik, eh… Ik kon het gewoon niet…'

'Wat hebben jullie verder nog verzwegen? Kan ik jullie ooit nog op je woord geloven?'

'Ga naar je kamer,' zegt mama. 'We praten verder wanneer je weer gekalmeerd bent.'

'Prima, ik ga graag ergens heen waar er niet tegen me gelogen wordt.' Ik draai me om, ren de trap op naar mijn kamer en knal de deur achter me dicht.

Ik laat me op het bed neervallen, op het enige plekje tussen de verhuisdozen dat nog vrij is, druk mijn gezicht in het kussen en laat de tranen komen.

Ik word wakker als er wordt aangeklopt. Ik til mijn hoofd op. Op de plek waar mijn ogen lagen zijn donkere ronde vlekken op de kussensloop te zien.

'Oona? Mag ik binnenkomen?'

Het is pa.

Ik slaak een zucht. 'Oké.'

Hij doet de deur een stukje open; het scheelt niet veel of hij duwt een stapel verhuisdozen omver.

'Oeps. Wat een hoop spullen.'

'Yep. Het lijkt wel of ik net verhuisd ben.' Met dit uitpaktempo zit ik rond de kerst nog steeds verhuisgrapjes te maken.

Pa zigzagt tussen de dozen door en gaat dan op mijn bureaustoel zitten. 'Ik weet dat we meer over Roosa hadden moeten vertellen.'

'Goed.'

'Wat is goed?'

'Dat je dat zelf ook weet.'

Pa trekt een scheef gezicht. 'Verrassing: ik ben geen perfecte vader.'

We zwijgen een tijdje.

'Waarom heb je het niet verteld?' zeg ik dan.

Pa schraapt over zijn wang. 'Omdat het moeilijk is om erover te praten.'

Dat geloof ik graag. Ik zou ook geen gat in de lucht zijn gesprongen van vreugde als ze te midden van alle verhuisperikelen hadden gezegd: 'O, trouwens, je moet niet alleen a) al je vrienden in Tampere achterlaten en b) naar een nieuwe school in een stad waar iemand die je voor het laatst in de zandbak heb gesproken de enige persoon is die je kent, maar die school is c) ook de plek is waar je grote zus is overleden.'

'Ik mis Roosa vreselijk,' zegt pa. Tot mijn afschuw merk

ik dat zijn stem trilt en dat het lijkt alsof hij in huilen gaat uitbarsten.

'Dat begrijp ik,' zeg ik, al begrijp ik het niet. Ik schaam me bijna omdat ik Roosa nauwelijks mis. Dat kan ook niet, want ik kan me haar niet eens herinneren. Voor mij is ze gewoon het onbekende meisje in de fotolijstjes op pa's bureau. Van tijd tot tijd kijk ik ernaar: Roosa in een zwart turnpakje met haar haar in een knotje.

'En ik was bang dat je helemaal geschokt zou zijn en niet naar de Pormestari-school zou willen.' Pa probeert me in de ogen te kijken terwijl hij soort van glimlacht. 'Het is een goede school. Je moeder heeft er ook op gezeten. Het spijt me dat ik het niet had verteld. Vergeef je me?'

'Ja. Sorry dat ik zo schreeuwde.'

'Geeft niet. En als je iets over Roosa wilt weten, dan zeg je het maar, wanneer je maar wilt.'

'Zij had ook dansles, toch?'

Pa knikt. 'Een van mijn dierbaarste herinneringen is van Roosa die met jou danste. Je was nog heel klein, nog geen jaar oud. Roosa nam je in haar armen en draaide samen met jou rondjes door de woonkamer. Jij lachte en gilde van plezier.' Hij staart in de verte. 'Er waren te weinig van dat soort momenten. Toen Roosa nog een kind was, was ik vaak van huis. Ik deed her en der klusjes, maakte lange, zware dagen en was tussendoor zo verschrikkelijk moe… Ik had meestal niet de puf om te komen kijken als Roosa iets had. Daar heb ik spijt van. Ik doe mijn best om het met jou anders te doen…'

Het geeft me een ongemakkelijk gevoel dat hij zich zo openstelt. Ik weet niet hoe ik daarop moet reageren,

en dus begin ik weer over Roosa. 'Kon ze goed dansen?'

'Ja. Ze had echt heel veel talent… Maar dat was niet alles. Ze was ook een doorzetter. Ze had alles kunnen bereiken wat ze wilde. Net als jij, Oona. Jullie zijn allebei even volhardend.'

'Dat hebben we dus van jou geërfd, bedoel je?'

Pa haalt zijn schouders op en grimast. Vervolgens staat hij op. 'Ik ga verder met dozen uitpakken. Ik raad je aan hetzelfde te doen, anders zit je over drie jaar nog steeds in de chaos.'

'Het bevalt me wel zo, eigenlijk,' zeg ik terwijl ik het bruine karton van de dichtstbijzijnde verhuisdoos streel. 'Een uiterst harmonieus geheel.'

'Nog iets wat jij en Roosa gemeen hebben. Haar kamer leek ook altijd wel een vuilnisbelt.'

Pa glimlacht, maar aan de groeven in zijn gezicht kan ik zien hoe verdrietig hij is. Dat verdriet is er altijd en het zal nooit verdwijnen.

4

Kaisla staat bij de bushalte wanneer ik voor het schoolgebouw uitstap.

'Hoi,' zegt ze terwijl ze op me af loopt. 'Ik dacht al dat je in deze bus zou zitten. Het spijt me heel erg van gisteren. Het was echt niet mijn bedoeling om grapjes te maken over je zus of zo, of nou ja, ik weet niet hoe jij dat opvatte, maar eh, gaat het een beetje, of hoe –'

'Het gaat prima,' onderbreek ik haar. Ik glimlach om mijn woorden kracht bij te zetten. 'Ik weet dat je me niet wilde shockeren. Maar ik…' Ik adem diep in. Ik schaam me voor het feit dat ik er gisteren zomaar vandoor ging, want ik wil niet dat mijn start op de nieuwe school door die vreselijke kwestie overschaduwd wordt. 'Ik wist niet dat het uitgerekend hier was gebeurd.'

We lopen naar de ingang toe. De ochtendtraining begint om zeven uur. Het is veel te vroeg om te denken, laat staan om te dansen.

'We hoeven het er niet over te hebben, als je dat niet wilt,' zegt Kaisla.

'Mij maakt het niet uit,' zeg ik. 'Maar mijn ouders hebben me maar weinig over Roosa verteld. Ze vonden het

vast lastig om me vertrouwd te maken met iemand die ik nooit heb ontmoet, maar ik zou haar graag willen leren kennen.' Ik kijk snel even naar Kaisla. 'Wat bedoelde je toen je het over moord had?'

Ik kan voelen hoe ze ineenkrimpt. 'Dat was gewoon zo'n verhaal dat verteld werd.'

'Vertel het me nou. Mijn interesse is nu gewekt.'

'Er bestaan veel verschillende theorieën over. Eentje is dat een andere sporter Roosa heeft vermoord omdat ze op het punt stond de ToppersTon te –'

'De wat?'

'Dat was een studiebeurs die vroeger tijdens het kerstgala van de laatstejaars werd uitgedeeld aan de succesvolste sporter. Er zat wel 'Ton' in de naam, maar het was geen ton, eerder iets van vijfduizend euro. Het was niet alleen een prijs voor succes op school of in de sport, maar ook voor dingen als inzet, ambitie, motivatie, een sportieve houding, en je moest een duidelijke ontwikkeling hebben doorgemaakt in de afgelopen drie jaar… Je moest dus in alle opzichten perfect zijn.'

'En Roosa was genomineerd voor die beurs?'

'Ik denk het. Er is nog een theorie, en die heeft te maken met een andere leerling, Andreas, die een paar maanden eerder overleed dan Roosa, tijdens het honderddagenfeest. Er zou een seriemoordenaar rondlopen, een psychopaat die het op die twee voorzien had, en –'

'Jemig,' onderbreek ik haar. 'En daar wordt nog steeds over gepraat?'

'Alleen als er een nieuweling is die we bij moeten praten. Iedereen die hier woont, kent het verhaal.' Ze kijkt

me aan. 'Misschien een beetje een lullige overgang, maar, eh… de leerlingenraad organiseert een feest om het begin van het nieuwe schooljaar te vieren. Jij komt toch ook?'

'Wanneer is dat? Ik heb er nog niets over gehoord.'

'Over een paar weken, op een vrijdag. En klopt, we hebben nog geen kans gezien om reclame te maken,' antwoordt Kaisla met een grimas. 'Ik zit in de leerlingenraad, social media zijn mijn verantwoordelijkheid. Ik moet eigenlijk vandaag iets posten over het feest.'

'Klinkt leuk.'

'Zijn Nick en Charlie al een beetje gewend aan hun nieuwe huis?' vraagt ze dan.

'Ze hebben de eerste nacht onder het bed van mijn ouders doorgebracht. Ik hoop dat ze geen permanent trauma overhouden aan de verhuizing.'

'Laat me weten wanneer ze bezoek mogen ontvangen,' zegt Kaisla.

Voor de ingang van de school nemen we afscheid: Kaisla gaat naar de atletiekbaan voor haar training, en ik moet naar de dansschool in het gebouw naast school. Wanneer ik de stenen trap op loop, word ik door een vreemd gevoel overvallen. Vroeger dacht ik bijna nooit aan Roosa, maar hier, op de plek waar zij ook iedere dag rondliep, lijkt het alsof ze op een of andere manier nog aanwezig is.

Mijn nieuwe danslerares, Miisa, blijkt echt top te zijn. Ze doet aan ballet, flamenco, jazzballet en moderne dans en ze heeft ook aan acrobatiek gedaan. Ze vertelt dat ze zelf ook op de Pormestari-school heeft gezeten. Na het eindexamen is ze door heel Europa gereisd om dansscholen te bezoeken.

‘Wedstrijden en optredens interesseerden me niet,’ vertelt ze. ‘Ik wilde alleen zo veel mogelijk verschillende dingen leren, en uiteindelijk ben ik zelf les gaan geven. Wat zijn jouw doelen in het leven?’

Ik vertel haar dat ik me op het nationale kampioenschap Performing Arts richt. Daar heb ik al vaak aan meegedaan, maar ik heb nog nooit een medaille gewonnen.

Miisa glimlacht. ‘Het uitgangspunt is dus dat we een Fins kampioen van je gaan maken.’

Na de warming-up vraagt ze me om voor haar te dansen. ‘Ik wil zien wat je kunt.’

‘Oké,’ mompel ik. ‘Zal ik mijn choreo van afgelopen voorjaar doen, of –’

‘Nee, nee,’ zegt ze lachend. ‘Ik kies de muziek en jij danst. Zo simpel is het.’

‘Oftewel: helemaal niet simpel.’ Ik probeer mijn paniek weg te slikken. Het is mijn grootste nachtmerrie om voor publiek te moeten improviseren.

Miisa zet de muziek aan. Ik ken het nummer niet en blijf heel even staan waar ik sta. Ik doe mijn ogen dicht.

‘Oona,’ zegt Miisa op vriendelijke toon.

Ik haal diep adem en kom in beweging. In eerste instantie voel ik me vreselijk ongemakkelijk, maar ik probeer te vergeten dat Miisa toekijkt en concentreer me op de muziek. Het nummer heeft een goeie flow, het begint licht en vluchtig kabbelend. Mijn delicate, lyrische bewegingstaal past er perfect bij. Tegen het einde zwelt de muziek aan en wordt die steeds dynamischer, dus voeg ik er een paar acrobatische bewegingen aan toe. Miisa applaudisseert wanneer ik klaar ben.

Vervolgens nemen we een paar basistechnieken door die Miisa in het wedstrijdprogramma wil opnemen. Aan het eind van de les ga ik met mijn flesje water op de grond zitten om te stretchen.

'Er is één ding dat ik je moet vragen,' zegt Miisa. 'Door jou moest ik denken aan een andere danseres van jaren geleden. Ik moest even nadenken, maar toen besefte ik het. Jij bent vast en zeker het zusje van Roosa?'

Het scheelt niet veel of het water sproeit uit mijn mond. 'Heb jij Roosa gekend?'

'We zaten allebei in dezelfde tijd op deze school en trainden ook samen,' zegt Miisa glimlachend. 'Roosa was heel gedisciplineerd en nauwkeurig. Daarom was ze ook zo goed in ballet. Ze schaafde de bewegingen bij tot ze perfect waren. En ze had perfecte enkels. Ik weet nog hoe jaloers ik daarop was.' Miisa laat haar eigen enkelextensie zien, die wat mij betreft perfect is.

'Maar we hebben vast totaal niet dezelfde stijl,' zeg ik. 'Ik moet nog heel erg aan mijn techniek schaven.'

'Jawel… maar toch zijn er wel overeenkomsten in jullie bewegingstaal.' Miisa kijkt op de klok. 'Oeps, de tijd is voorbijgevlogen! Je moet nu gaan, anders kom je te laat voor de volgende les.'

www.politienietbetreden.nl

Oorspronkelijke titel: *Kuolleet tytöt eivät tanssi*
© Jenni Multisilta, 2025
Original edition published by Myllylahti, 2025
Dutch language edition published by agreement with Jenni Multisilta and Agency Ahlbäck Oy, Helsinki, Finland.
Voor deze uitgave:
© 2026 Uitgeverij De Fontein, Utrecht
Vertaling: Annemarie Raas
Omslagafbeelding: Olga Krämer via ArcAngel
Omslagontwerp: Buro Blikgoed
Grafische verzorging: Crius Group

Uitgeverij De Fontein vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Tekst- en datamining niet toegestaan.

ISBN 978 90 261 8448 2
ISBN e-book 978 90 261 8449 9
NUR 284, 285